

ISSN 2410-3586

УЧЕНЫЙ XXI ВЕКА

научный журнал

12-3
2020

СОДЕРЖАНИЕ НОМЕРА

<i>Технические науки</i>	
Calculating screw elevator separators of potato harvesters <i>N.G. Boyboboyev, A.M. Yuldashev</i>	4
To understand the irrigation of the recommendations <i>Z.U. Amanova, A.E. Sharipov</i>	7
Учет потери стока на инфильтрацию для определения максимальных расходов воды при проектировании дорожных сооружений <i>А.Ф. Шахидов, Д.А. Тоштемурова, С.Б. Буранов</i>	10
Сравнительный анализ расчета допусков методами теории размерных цепей и статистических испытаний <i>М.Т. Казакбаева</i>	13
Особенности антиблокировочной системы тормозов ABS автомобиля <i>М.Х. Мамадалиев, Р.А. Абдирахмонов, У.М. Тешабоев</i>	16
Экологические проблемы переработки горючих сланцев <i>З.Т. Карабаева, Н.Ф. Рахматова</i>	19
Универсально-комбинированный культиватор улучшенная конструкция удобрения <i>М.Ш. Холдаров</i>	23
<i>Социально-педагогические науки</i>	
Leader qualities and features of their formation in young leaders in the system of education of physical culture and sport <i>D.T. Mamirova</i>	27
Improving integration in teaching arithmetic practices in primary school mathematics <i>M.F. Ibrohimova</i>	31
Using the program "Zoom" in teaching text in universities during distance learning <i>D.G. Tolipova</i>	34
The importance of the formation of spiritual and moral qualities of students on the basis of Uzbek folk music <i>B.S. Abdurasulov</i>	36
Требования мультимедиа журналистики <i>Ю.А. Артукова</i>	40
Implementation of computer technology in teaching graphic disciplines <i>M.Sh. Begijonov</i>	43
Modern directions to make progress art teachers' artistic thoughts <i>N.P. Jumaboev</i>	47
How to overcome the effects of parental divorce? <i>K.Y. Kilicheva, G.S. Klicheva</i>	51
Совершенствование механизмов развития медиаграммы в общем образовательном руководстве <i>Ш.Н. Эргашев</i>	53
Formation of the creative activity of pupils <i>N.O. Yakubova</i>	56
Current problems in the development of theater art in Uzbekistan <i>B.Y. Amanbaev, U.E. Qalandarov</i>	59
Factors that brought Khudoiberdi Tukhtaboev's adventure novel <i>M.Kh. Kuchkarova</i>	62
Miraziz Azam's work and his contribution to uzbek children's literature <i>D.Z. Rasulmuhammedova</i>	65
Эффективность использования графических организаторов на английском языке в образовательном интегрированном обучении в образовательной системе <i>Х.Б. Никадамбаева, Ш.А. Кенжабоев</i>	68
Differences between ancient english and modern english <i>N.E. Abdullayeva, Z.B. Rashidova</i>	72
Adaptation and standardization of psychological tests for intellectual ability <i>A.B. Turdimuratova</i>	75
Experience of foreign countries in teaching foreign languages in Uzbekistan <i>B.B. Tursunov</i>	77
Семантическое своеобразие межпредметных терминов и их лингвистические основы <i>М.У. Абдурахманова</i>	83
Фабула и история в работах о Захириддине Мухаммаде Бобуре <i>С. Султонсаидова</i>	89
Роль журналиста в общественной жизни <i>Н.Т. Турсунова</i>	93

FORMATION OF THE CREATIVE ACTIVITY OF PUPILS

N.O. Yakubova¹*Abstract*

The purpose of engineering graphics for the formation of the worldview, spatial imagination of students, as well as modeling and design through drawing lessons is mentioned.

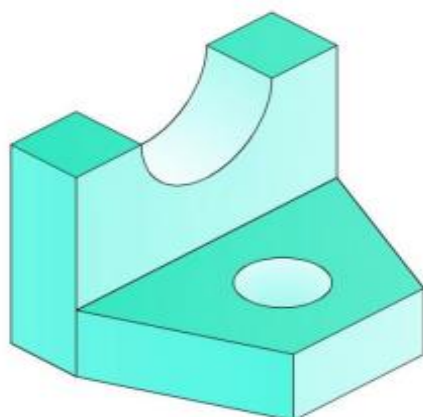
Key words: graphics, abilities, imagination, the formation of spatial imagination, perception, modeling, activity.

Loyhalash jarayonida grafik obrazlar vositasida turli buyumlarni xayolan almashtirishga to'g'ri keladi. Bunday almashtirishlar buyumlarning shaklini, o'lchamini, qismlarini o'zgartrish bilan bog'liq bo'ladi.

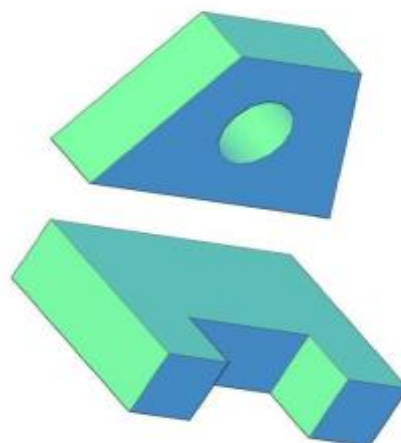
Ammo darslarda bu xildagi o'quv materialining mazmuni, topshiriqlarning tanlash va ularning echish metodlari ko'rsatilmagan. Chizmalarni tahlil qilish asosida bu masalalarni uchga ajratish mumkun. Bular buyumning fazoviy holatini, buyumning shaklini o'zgartrish bilan bog'liq bo'lgan masalalardir.

Bunday masalalarning mazmuni quydagicha:

- Predmetni burish natijasida uning fazoviy holatini o'zgartirish (1-rasm);
- Buyumning shaklini o'zgartrish (2-rasm);
- Buyumning ayrim qismini o'rnini almashtirish natijasida uning shaklini o'zgartrish (3-rasm);
- Buyumning biror qismini olib tashlash natijasida uning shaklini o'zgartirish (4-rasm).

1-rasm

2-rasm

Bunday masalalarni echish murakkabligi topshiriqqa qo'shimcha almashtirishlar kiritish bilan xarakterlanadi. Shuning uchun chizmachilik kursidagi tasvirlarni almashtirish tushunchasiga ta'rif berib, uning xususiyatlarini qisqacha bayon qilamiz.

Bularda turli almashtirishlar amalga oshirish inson uchun eng zarur bo'lgan kombinasiyalash qobiliyatini, dastlabki ma'lumotlarni turli nuqtai nazardan tahlil qilish uquvini va shunga o'hashsifatlarini rivojlantrishga yordam beradi.

¹Yakubova Nafisa Odiljanovna – teacher, Gulistan state university, Uzbekistan.

Topshiriqlarni bajarishdan avval o'quvchilarning bilish faoliyatni faollashtirish maqsadida ularga savollar berish foydalidir.

Tasvirlarni almashtirish bo'yicha bayon qilingan metodik usullar o'quvchilarda aqliy faollikni oshirish bilan birga ularga buyumlarning fazoviy holatlarni almashtirish bilan bog'liq masalalar echishning oqilona yo'llarini tanlashga sharoit yaratadi.

Biz yuqorida o'quvchilarning ijodiy va yaratuvchanlik faoliyatiga tayyorlovchi metodik usul va mashqlar sistemasi bilan tanishtik. Bularning hammasini tayyorgarlik bosqichi deb atash mumkin. Chunki ular bir-birlari bilan o'zaro bog'lanib, yagona tarkibni tashkil etadi. Bu ishlarning hammasi o'quvchilarning fazoviy tasavvurlarini statik jihatdan rivojlantirib, navbatdagi dinamik bosqichga tayyorlaydi. Fazoviy tasavvur va farazning inson amaliy faoliyatidagi ro'li nimalardan iborat bo'lishi mumkin? Bu savollarga quyidagi misollar asosida javob berishimiz mumkin sahnada raqs tushayotgan raqqosaning rasmini mohirlik bilan chizib o'tirgan iste'dodli mo'yqalam ustalarini ko'p uchratish mumkin. Rassom aktyor sahnada qanday harakat qilishidan, mimikasi daqiqa sayin o'zgarishidan qat'i nazar uning qiyofasidagi detallarning eng karakterli elementlarini ajrata olib, kechayotgan dinamik jarayonni o'z ongiga qabul qilib, uning static tarzda tasvirlaydi. Bu jarayonda dinamik obrazni statik ravishda miyada saqlab tura olish va shu asosida uni tekislikda tasvirlay olish fazoviy tasavvurning qo'zg'aluvchanligini, dinamik jarayonga ko'ra statik tasviryasay olish qobiliyatiga ega bo'lishni talab etadi. Albatta, bunday qobiliyat o'z-o'zidan paydo bo'lmaydi, bunga albatta sistemali ravishdamashiq- masalalar echish bilan erishish mumkin. Yana bir misolni keltiramiz. Ko'pincha ishlab chiqarish jihozlarini rekonstruksiyalashda, mashinani tuzatishda detallarni ajratib olmasdan naturaga ko'ra eskiz chiziladi. Eskizlar detallarning mashina yoki mehanizm tarkibida qanday holda joylashishidan qat'inazar ma'lum qonun qoydalar asosida fazoviy almashtirishlar qo'llab uning dastlabki holatini chizmada burib yoki o'zgartrib chiziladi. Grafik faoliyatning bunday turida detalni tasavvur qilish va uni xayolda burib fazoviy almashtirishlar bajarish ko'zda tutiladi. Blarning hammasi fazoviy tasavvur va farazni rivojlantrishda muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Maktabda chizmachilik o'qitishni takomillashtirish. A.Umronxo'jyev. T.:1993 y.
2. www.ziyounet.uz. O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi "Axborot ta'lim tarmog'i".
3. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida chizmachilik ta'limi konsepsiyasi. T.: Sharq, 1995 y.
4. Chizmachilik. Umumiy o'rta ta'limning davlat ta'lim standarti va o'quv dasturi. T.: Sharq, 1999 y.
5. U.Abdullayev. "Chizma geometriya" T.: O'qituvchi. 1999 y.
6. U.Abdullaev. Chizma geometriya va chizmachilik asoslari. T.: Uzbekiston nashriyoti. 1999 y.

© N.O. Yakubova, 2020.

СЕРТИФИКАТ

настоящим удостоверяем, что

Үәкубова Nafisa Odiljanovna

является автором научного журнала

УЧЁНЫЙ XXI ВЕКА. 2020. №12

ISSN 2410-3536

тема статьи: Formation of the creative activity of pupils

Профиль журнала в НЭБ: [http:// elibrary.ru/title_about.asp?id=52846](http://elibrary.ru/title_about.asp?id=52846)

on-line: <http://www.uclxxi1vek.com/>

Е.А. Мурзина, к. э. н., доцент,
генеральный директор
ООО «Коллеквиум»